

и И. Хранковъ.

Какъ да си отглеждаме хасми въ двора.

Презъ времето на старото лозарство отглеждането на лозята на хасми се е практикувало отъ много години главно въ кѣщни-тѣ дворове по села и градове. Този начинъ на отглеждане лозата е специална „ориенталска“ форма, която се прилага и днесъ при новото лозарство,

На хасми се отглеждатъ предимно десертни грозда, т. е. такива, които се употребяватъ главно за ядене. Такива сж: Чаушъ, Разакии (бѣла и червена), Афузъ-Али, Зейнелъ, Кадънъ-пармакъ и др. На тази форма, обаче, може да се отглежда и всѣко друго грозде — виненъ сортъ.

Въ нашата страна отглеждатъ особено много хасми. Така напр. въ Казанлъшка околия почти нѣма село и дворъ безъ такива. Преди 3 години ние лично видѣхме въ с. Енина и другаде грамадни хасми, отрупани съ хубаво грозде. Тѣзи хасми ни направиха много голѣмо впечатление по своитѣ размѣри. Видѣхме напр. разклонения на отдѣлни стѣбла да обхващатъ до 2 $\frac{1}{2}$ ара и да покриватъ цѣлъ дворъ. И това тамъ е повсемѣстно.

Въ днешно време при сжществуването на лозовата чума — филоксерата, за пълна сигурность, хасмитѣ трѣбва да се създаватъ върху американски лозови корени. Всѣки лозаръ и любителъ, обаче, трѣбва да знае, че нѣма „специални“ подложки и присадници за хасми, както нѣкои заблуждаватъ. Следователно нѣма причини да се искатъ за ужъ „специални за хасми лозички“ 10—15 лв.?!

При хасмитѣ лозитѣ трѣбва да развиватъ много по-голѣма коренна система, която да съответствува на голѣмото надземно разклонение. За предпочитане сж подложкитѣ, които **ускоряватъ зрѣнието и увеличаватъ захарьта**. Такива сж лозовитѣ хибриди на Рипария $\times$ Рюпестрисъ съ представителъ 101¹⁴, а сжщо Шасла $\times$ Берландиери 41⁶, Рипария $\times$ Берландиери 420^a, 157¹¹ и др.

Понеже хасмитѣ сж почти изключително дворни лози, човѣкъ не е свободенъ при избора на почвата. По принципъ, обаче, за предпочитане е изобщо за лозата, а особено за „десертната“, да се посади въ почва лека, пропусклива, срѣдно плодородна, пѣськливо-глинеста, чакълеста, кремъчна, възсуха, а даже суха и варовита (до 60—70% варь), особено ако се посади Шасла $\times$ Берландиери 41⁶. Обратно — при 101¹⁴ почвата трѣбва да е плодородна, глинесто-пѣськлива или слабо черноземна, наносна, да е доста свежа презъ лѣтото и съ варь 15—20%.